

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про фізичну культуру і спорт»

(Проект)

Цей Закон визначає правові та організаційні основи діяльності у сферах фізичної культури і спорту в Україні, засади функціонування і розвитку вказаних сфер для забезпечення конституційних прав кожної людини на охорону здоров'я та на вільний розвиток своєї особистості.

Глава I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфери фізичної культури і спорту

1. Фізична культура — складова культури, яку становлять цінності, знання і норми, що їх створює та використовує суспільство у фізкультурній діяльності для задоволення потреб людини в підтриманні й зміцненні її здоров'я, а також для підвищення соціальної активності й формування здорового способу її життя. Фізкультурна діяльність включає в себе фізкультурне виховання, фізкультурну підготовку та фізкультурно-оздоровчу реабілітацію громадян.

2. Фізкультурне виховання — напрям фізичної культури, пов'язаний з набуттям людиною відповідних знань і умінь щодо використання її активності для підтримання й зміцнення здоров'я, оздоровлення і забезпечення готовності до професійної діяльності та активної участі в житті суспільства.

Фізкультурна підготовка — складова фізкультурного виховання різних груп населення, яка полягає у формуванні рухових та інших умінь і навичок людини з урахуванням особливостей професійної діяльності.

Фізкультурно-оздоровча реабілітація — система заходів з використанням фізичних та інших вправ для відновлення здоров'я людини, спрямованих на відновлення за допомогою занять фізичною культурою функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану.

3. Спорт — спрямована на розвиток людини та формування її як гармонійної особистості сфера специфічної діяльності, в процесі якої шляхом уніфікованого порівняння досягнень у певних видах фізичних,

технічних та інших спеціальних вправ виявляються фізичні, вольові та інтелектуальні спроможності особи. Основою сфери спорту є спортивна діяльність, специфіка якої визначається метою, завданнями, засобами та особливим складом суб'єктів цієї діяльності.

Стаття 2. Право на вільний доступ до фізичної культури та на вільний вибір роду спортивних занять

1. Держава гарантує право на вільний доступ до фізичної культури кожному незалежно від походження, соціального і майнового стану, расової і національної належності, статі, освіти, віросповідання, роду і характеру занять, місця проживання та інших обставин.

2. Кожен має право на вільний вибір роду спортивних занять, що сприяють розвитку його особистості, в тому числі має право займатися спортом на професійній основі відповідно до законодавства України.

3. Іноземці та особи без громадянства на території України користуються правами у сферах фізичної культури і спорту нарівні з громадянами України, якщо інше не передбачено законами України або відповідними міжнародними договорами України.

Стаття 3. Завдання фізичної культури і спорту в Україні

1. Завданнями фізичної культури і спорту в Україні є постійне підвищення рівня здоров'я населення, фізичного і духовного розвитку особистості, сприяння економічному і соціальному прогресу суспільства, утвердження міжнародного авторитету країни у світовому співтоваристві.

Стаття 4. Пропаганда фізичної культури і спорту

1. Суспільство і держава, дбаючи про забезпечення права кожного на вільний доступ до фізичної культури і вільний вибір роду спортивних занять, з метою посилення почуття відповідальності кожної людини за своє здоров'я та розвиток особистості, формуючи у населення потребу в систематичних заняттях фізичною культурою і спортом, пропагують фізичну культуру і спорт шляхом:

— інформування населення стосовно важливості фізичної культури і спорту, їх значення для здоров'я нації та утвердження здорового способу життя;

— висвітлення у засобах масової інформації, інших джерелах, в тому числі використовуючи соціальну рекламу, необхідності регулярних занять фізичною культурою і спортом;

— проведення відповідних фізкультурних і спортивних заходів з метою популяризації та пропаганди фізичної культури і спорту.

Стаття 5. Принципи функціонування і правового регулювання сфер фізичної культури і спорту

1. Функціонування і правове регулювання фізичної культури і спорту в Україні ґрунтується на таких принципах:

послідовність, наступність і наукова обґрунтованість фізкультурного виховання та фізкультурної підготовки осіб різних вікових категорій;

забезпечення права кожного на вільний доступ до фізичної культури та на вільний вибір роду спортивних занять, встановлення гарантій цих прав;

суспільна і державна підтримка сфер фізичної культури і спорту;

створення безпечних умов заняття фізичною культурою і спортом для суб'єктів фізкультурної і спортивної діяльності, а також учасників масових фізкультурних і спортивних заходів;

сприяння розвитку фізичної культури і спорту для осіб з обмеженими можливостями здоров'я та інших категорій осіб, які потребують посиленого соціального захисту;

заборона дискримінації та насильства в сферах фізичної культури і спорту, протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань;

поєднання державного управління і саморегулювання відносин у сферах фізичної культури і спорту.

Стаття 6. Показники стану розвитку фізичної культури і спорту

1. Основними показниками стану розвитку фізичної культури і спорту в Україні є рівень здоров'я і фізичного розвитку різних верств населення; ступінь використання фізичної культури в різних сферах діяльності, рівень розвитку системи фізичного виховання, самодіяльного масового спорту; забезпеченість сфер фізичної культури і спорту фізкультурно-спортивними спорудами та обладнанням і знаряддям; кваліфікаційні досягнення спортсменів України в окремих видах спорту. Зазначені основні показники є основою для формування державної програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

Стаття 7. Державне регулювання і підтримка фізичної культури і спорту

1. Держава регулює відносини у сферах фізичної культури і спорту шляхом здійснення відповідної державної політики, затвердження і реалізації державних програм розвитку фізичної культури і спорту

в Україні, матеріально-технічного, фінансового, кадрового, інформаційного, правового та іншого забезпечення сфер фізичної культури і спорту.

2. Держава заохочує прагнення громадян зміцнювати своє здоров'я, вести здоровий спосіб життя, розвиває фізкультурно-спортивну індустрію та інфраструктуру, створює умови для правового захисту інтересів громадян у сферах фізичної культури і спорту.

3. Фізкультурний і спортивний рух в Україні спираються на різнобічну діяльність громадських і самоврядних організацій фізкультурно-спортивного спрямування. Держава визнає широкий самодіяльний статус фізкультурного і спортивного руху, забезпечує необхідну взаємодію державних органів та органів місцевого самоврядування з цими громадськими і самоврядними організаціями.

4. Держава визнає і всебічно підтримує олімпійський рух в Україні, діяльність всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, національних спортивних федерацій, інших громадських організацій сфери фізичної культури та організацій спортивного спрямування.

5. Держава надає окремим категоріям громадян, в тому числі інвалідам, необхідну допомогу, пільги та гарантії для реалізації ними своїх прав у сферах фізичної культури і спорту, а також забезпечує розвиток фізичної культури і спорту в сільській місцевості, створює необхідні умови для занять фізичною культурою і спортом сільських працівників і членів їхніх сімей.

6. Держава гарантує надання в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, безоплатно або на пільгових умовах фізкультурно-оздоровчих послуг дітям, в тому числі дітям-інвалідам, дітям-сиротам і дітям, які залишилися без піклування батьків, дітям з багатодітних та малозабезпечених сімей, а також постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи особам.

7. Держава у визначених Кабінетом Міністрів України межах забезпечує надання безоплатно або на пільгових умовах фізкультурно-оздоровчих послуг дітям дошкільного віку, учням загальноосвітніх та професійних навчально-виховних закладів, а також ветеранам війни і особам, що прирівнюються до них, встановлює пільги при наданні таких послуг іншим категоріям громадян.

Стаття 8. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту

1. Для забезпечення реалізації політики держави у сферах фізичної культури і спорту Верховна Рада України у встановленому порядку

затверджує державні програми розвитку фізичної культури і державні програми розвитку спорту в Україні.

2. Реалізацію державних програм, вказаних у частині першій цієї статті, здійснюють центральні органи державної виконавчої влади, визначені цим Законом.

3. Фінансування державних програм розвитку фізичної культури і розвитку спорту в Україні здійснюється у порядку, встановленому законодавством, у межах коштів, передбачених державним і місцевими бюджетами, а також з інших джерел фінансування, визначених законодавством України.

Стаття 9. Державні органи, відповідальні за реалізацію державних програм розвитку фізичної культури і спорту

1. Реалізацію державних програм розвитку фізичної культури та державних програм розвитку спорту в Україні здійснюють згідно з цим Законом центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту (Міністерство молоді і спорту України), а також центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері охорони здоров'я (Міністерство охорони здоров'я України), та інші органи державної виконавчої влади, визначені Кабінетом Міністрів України.

2. Міністерство молоді і спорту України разом з Міністерством охорони здоров'я України щорічно затверджують у встановленому порядку Єдиний календарний план фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів України.

3. Повноваження центрального органу державної виконавчої влади, відповідального за державну політику у сфері спорту, визначаються цим Законом та положенням, затвердженим відповідно до нього Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Законодавство про фізичну культуру і спорт

1. Законодавство про фізичну культуру і спорт складають Конституція та закони України, чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також інші нормативно-правові акти органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

2. Відносини у сфері спорту в Україні регулюються також нормативними та іншими правовими актами міжнародних і національних спортивних організацій відповідно до цього Закону.

Глава II

СФЕРА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Стаття 11. Суб'єкти сфери фізичної культури

1. Суб'єктами сфери фізичної культури є фізкультурно-оздоровчі заклади, центри фізичного здоров'я населення, центри фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, які здійснюють фізкультурне виховання, фізкультурну підготовку та фізкультурно-оздоровчу реабілітацію громадян, фізичні особи — фахівці з фізкультурно-оздоровчої діяльності, що здійснюють фізкультурну діяльність, а також колективи фізичної культури, фізкультурно-спортивні товариства та інші фізкультурні об'єднання.

Стаття 12. Фізкультурно-оздоровчі заклади

1. Фізкультурно-оздоровчими закладами є засновані з метою здійснення фізкультурної діяльності фізичними та/або юридичними особами державної, комунальної або приватної власності комплекси, центри, клуби, студії тощо, в яких створено належні умови для занять громадян фізичною культурою.

2. Фізкультурно-оздоровчі заклади діють на підставі статуту (положення) та реєструються у порядку, встановленому законодавством.

3. Фінансування діяльності фізкультурно-оздоровчих закладів може здійснюватися за рахунок коштів власника (засновника), а також інших джерел, не заборонених законодавством.

4. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють діяльності фізкультурно-оздоровчих закладів шляхом надання організаційної, методичної, інформаційної та правової підтримки і допомоги.

Стаття 13. Центри фізичного здоров'я населення

1. Центри фізичного здоров'я населення — заклади фізичної культури, що здійснюють фізкультурну діяльність шляхом залучення різних груп населення до систематичних занять фізичною культурою.

2. Засновниками центрів фізичного здоров'я населення можуть виступати держава, в особі центрального органу державної виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, а також місцевих державних адміністрацій; органи місцевого самоврядування.

3. Центри фізичного здоров'я населення створюються і діють відповідно до Типового положення, яке затверджується центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я.

4. Фінансування центрів фізичного здоров'я населення здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та місцевих бюджетів, а також за рахунок інших джерел, передбачених законодавством.

Стаття 14. Центри фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю

1. Відповідно до цього Закону в Україні створюються та діють Український центр фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, регіональні центри фізичної культури і спорту інвалідів, а також центри фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, засновані юридичними та/або фізичними особами.

2. Український центр фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю — спеціалізований заклад, який у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, створюється центральним органом виконавчої влади, відповідальним за реалізацію державної політики у сфері спорту, за участі центрального органу виконавчої влади, відповідального за реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, з метою реалізації політики у цих сферах щодо осіб з інвалідністю, для здійснення заходів з організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності зазначених осіб та їх фізкультурно-спортивної реабілітації.

3. Український центр фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю за участю національних спортивних федерацій осіб з інвалідністю або їх спілок, які є членами Міжнародного паралімпійського комітету та Міжнародного спортивного комітету глухих, забезпечує підготовку та участь національних збірних команд інвалідів у Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, інших міжнародних змаганнях.

4. Регіональні центри фізичної культури і спорту інвалідів створюються місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування. Регіональні центри фізичної культури і спорту інвалідів можуть створюватися також фізичними та/або юридичними особами.

5. Регіональні центри разом з органами державної влади та органами місцевого самоврядування забезпечують розвиток фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю у регіоні, проводять фізкультурні і спортивні заходи для осіб з інвалідністю, забезпечують фізкультурно-спортивну реабілітацію таких осіб.

6. Фінансування Українського центру фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, а також регіональних центрів з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, створених органами державної влади та органами місцевого самоврядування, здійснюється за рахунок коштів відповідно державного або місцевого бюджету. Центри фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, засновані фізичними або юридичними

особами, утримуються за рахунок коштів засновників та інших позабюджетних джерел, не заборонених законом.

Стаття 15. Фізкультурна діяльність за місцем роботи громадян

1. Адміністрація підприємств, установ, організацій:

створює працівникам належні умови для здійснення фізкультурної та спортивної діяльності відповідно до умов колективного договору;

надає працівникам та членам їх сімей для занять фізичною культурою та масовим спортом спортивні споруди, що перебувають на балансі відповідних підприємств, установ, організацій, забезпечує функціонування таких спортивних споруд; виділяє кошти на придбання спортивного інвентарю та обладнання, оплату праці відповідних фахівців з фізичної культури і спорту;

заохочує працівників, які систематично займаються фізичною культурою і масовим спортом;

сприяє об'єднанню працівників у колективи фізичної культури та/або спортивні клуби.

2. Умови і порядок створення та використання матеріально-технічної бази фізкультурної і спортивної діяльності за місцем роботи громадян, порядок фінансування і забезпечення сфери фізичної культури фахівцями для проведення занять із працівниками підприємств, установ, організацій та членами їх сімей визначаються цим Законом, іншим законодавством і колективними договорами.

Стаття 16. Колективи фізичної культури

1. Колективи фізичної культури є добровільними об'єднаннями працівників підприємств, установ, організацій, що створюються громадянами за місцем роботи з метою здійснення фізкультурної діяльності. Такі колективи можуть бути осередками фізкультурно-спортивних товариств.

2. Колективи фізичної культури проводять фізкультурну діяльність за рахунок коштів власників відповідних підприємств, установ, організацій та/або коштів їх профспілкової організації, призначених на фізкультурну діяльність, а також за рахунок членських внесків.

Стаття 17. Фізична культура у галузі освіти

1. Фізична культура у галузі освіти має на меті забезпечити розвиток фізичного здоров'я учнів та студентів, комплексний підхід до формування розумових і фізичних здібностей особистості, вдосконалення фізичної та психологічної підготовки до активного життя, професійної діяльності на принципах індивідуального підходу, пріоритету оздоровчої

спрямованості, широкого використання різноманітних засобів та форм фізичного виховання і масового спорту, безперервності цього процесу протягом усього життя.

2. Фізична культура у галузі освіти базується на затверджених відповідно до закону державних стандартах освіти, спрямованих на забезпечення науково обґрунтованих норм рухової активності дітей та молоді з урахуванням стану їхнього здоров'я, рівня фізичного та психічного розвитку. Керівники закладів освіти зобов'язані забезпечувати створення сприятливих умов для належної рухової активності учнів та студентів.

3. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють розвитку фізичної культури у галузі освіти. У закладах освіти та дошкільних закладах передбачаються посади фахівців з фізичної культури.

4. Проведення обов'язкових занять з фізичної культури у закладах дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених у порядку, встановленому законодавством. У закладах освіти заняття з фізкультурно-спортивної реабілітації учнів і студентів з інвалідністю є обов'язковими, їх періодичність та інтенсивність визначаються індивідуально, з урахуванням медичних рекомендацій.

5. Уроки з фізичної культури у закладах загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) освіти є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень. За наявності коштів у відповідних бюджетах місцеві органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування можуть запроваджувати додаткові уроки з фізичної культури в закладах загальної середньої та спеціалізованої освіти.

6. Заклади загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) освіти з урахуванням місцевих природних умов, інтересів учнів самостійно визначають зміст, форми і засоби їх рухової активності, методи проведення занять з фізичної культури та організують позаурочну фізкультурно-спортивну роботу за участю закладів позашкільної освіти, добровільних об'єднань фізкультурно-спортивного спрямування.

Стаття 18. Об'єднання фізкультурно-спортивного спрямування учнів та студентів

1. У закладах загальної середньої, спеціалізованої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти створюються учнівські та студентські добровільні об'єднання з метою залучення молоді у позанавчальний час до фізкультурної та спортивної діяльності, які діють на підставі відповідних статутів.

2. Завданнями об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та студентів є сприяння удосконаленню обов'язкових занять з фізичної культури у закладах загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, а також організації і проведенню спортивних змагань серед учнів та студентів.

Стаття 19. Фізкультурно-спортивні товариства

1. Фізкультурно-спортивні товариства є добровільними об'єднаннями громадян з метою сприяння реалізації державної політики у сфері фізичної культури та спорту, що на громадських засадах організують фізкультурну діяльність за місцем роботи або проживання громадян та беруть участь у розвитку певних видів спорту.

2. Фізкультурно-спортивні товариства діють на підставі статуту, яким визначається їх всеукраїнський або місцевий статус. Всеукраїнські товариства діють на всій території України і повинні мати місцеві осередки у більшості областей (колективи фізичної культури, спортивні клуби тощо).

3. Всеукраїнські фізкультурно-спортивні товариства можуть виступати засновниками закладів фізичної культури і спорту, зокрема дитячо-юнацьких спортивних шкіл, відповідних підприємств, бути власниками спортивних споруд та іншого майна; створювати штатні спортивні команди резервного спорту у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Всеукраїнські фізкультурно-спортивні товариства співпрацюють з центральним органом виконавчої влади, відповідальним за реалізацію державної політики у сферах фізичної культури і спорту, іншими центральними органами виконавчої влади, з місцевими органами державної виконавчої влади і органами місцевого самоврядування, а також з іншими об'єднаннями фізкультурно-спортивного спрямування на підставі договорів, що укладаються відповідно до законодавства.

5. Центральні органи виконавчої влади можуть надавати всеукраїнським фізкультурно-спортивним товариствам фінансову підтримку за рахунок коштів державного бюджету відповідно до закону.

6. Місцеві органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевих бюджетів надають фінансову підтримку осередкам всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств для проведення фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, здійснення їх діяльності та діяльності заснованих ними дитячо-юнацьких спортивних шкіл.

Стаття 20. Фізична підготовка у Збройних Силах України, інших військових формуваннях, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах

1. Фізична підготовка військовослужбовців є складовою частиною системи навчання та виховання особового складу Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, і спрямована на забезпечення фізичної готовності особового складу до професійної діяльності.

2. Форми, зміст і порядок організації фізичної підготовки та спортивної діяльності військовослужбовців, співробітників правоохоронних органів та спеціальних служб визначаються законодавством України згідно з цим Законом, а також іншими нормативними актами відповідних органів державної влади.

3. Рівень фізичної підготовленості військовослужбовців, співробітників правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб враховується у встановленому порядку при присвоєнні чергових військових і спеціальних звань та при призначенні на відповідні посади.

4. У Збройних Силах України, інших військових формуваннях, у правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах у правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах організації фізкультурної і спортивної діяльності відповідними центральними органами державної виконавчої влади можуть створюватися заклади фізичної культури і спорту (спортивні клуби, бази тощо). При цих закладах можуть у встановленому порядку функціонувати дитячо-юнацькі спортивні школи.

5. Спортивні споруди закладів фізичної культури і спорту, зазначених у частині четвертій цієї статті, використовуються для організації та проведення занять з фізичної підготовки військовослужбовців і працівників Збройних Сил України, інших військових формувань, співробітників правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб, а також для тренувальної підготовки спортсменів до участі у спортивних змаганнях.

6. У Збройних Силах України та інших військових формуваннях, правоохоронних органах та спеціальних службах у разі потреби можуть бути утворені окремі структурні підрозділи з управління фізичною підготовкою та спортивною діяльністю відповідного органу, формування, спеціальної служби.

Стаття 21. Фізкультурна діяльність за місцем проживання, відпочинку та оздоровлення громадян

1. Забезпечення умов для фізкультурної діяльності за місцем проживання та відпочинку громадян покладається на місцеві органи державної

виконавчої влади та органи місцевого самоврядування і здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів. З цією метою місцеві органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування можуть створювати центри фізичного здоров'я населення, організовувати будівництво спортивних споруд та співпрацювати з відповідними громадськими об'єднаннями фізкультурно-спортивної спрямованості та іншими закладами фізичної культури і спорту.

2. Власники санаторно-курортних закладів, закладів відпочинку та об'єктів туристичної інфраструктури, зокрема туристичних баз, створюють умови для здійснення фізкультурної діяльності та фізкультурно-спортивної реабілітації відповідно до вимог законодавства та інших чинних нормативних актів.

3. Сільські, селищні ради, а також підприємства, установи, організації, розташовані в сільській місцевості, створюють умови для залучення жителів села, селища до активних занять фізичною культурою і спортом, доступності для них спортивних споруд закладів фізкультурно-спортивного профілю; сприяють утворенню та діяльності у межах відповідних територій колективів фізичної культури і спортивних клубів, створенню і функціонуванню дитячо-юнацьких спортивних шкіл у кожному сільському районі, у тому числі їх відділень (філій) у селах та селищах, а також їх фінансового забезпечення і підтримки.

Стаття 22. Фізкультурна діяльність у місцях попереднього ув'язнення та в установах виконання покарань

1. Громадянам, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення та в установах виконання покарань, гарантується право займатися фізкультурною діяльністю.

2. Адміністрація місць попереднього ув'язнення та установ виконання покарань створює особам, які в них перебувають, умови для занять фізичною культурою. Неповнолітнім особам створюються умови для фізичного виховання відповідно до вимог, встановлених законодавством щодо занять фізичною культурою для закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти.

3. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, визначає порядок проведення фізкультурної діяльності в установах виконання покарань та місцях попереднього ув'язнення, а також нормативи забезпеченості їх обладнанням та інвентарем фізкультурно-спортивного призначення.

4. Державні органи, які здійснюють нагляд і контроль за додержанням прав людини в Україні, забезпечують виконання адміністрацією

місце попереднього ув'язнення та установ виконання покарань положень, зазначених у частинах другій і третій цієї статті.

Глава III

СФЕРА СПОРТУ

Стаття 23. Спортивна діяльність та її суб'єкти

1. Основу спорту становить спортивна діяльність, що включає спортивно-тренувальну підготовку та спортивно-змагальну діяльність.

2. Суб'єктами спортивної діяльності є спортсмени, тренери, їх помічники, спортивні судді, а також спортивні лікарі, які беруть безпосередню участь у спортивній діяльності відповідно до встановлених нормативних вимог.

3. Спортсменом визнається особа, яка систематично займається певним видом (видами) спорту, бере участь в офіційних спортивних змаганнях та має відповідну спортивну кваліфікацію. Особа без спортивної кваліфікації, яка бере участь в офіційних спортивних змаганнях, вважається фізкультурником.

4. Тренером є особа, яка має відповідну середню професійну освіту або вищу освіту, отримала у встановленому порядку допуск до проведення зі спортсменами чи іншими особами тренувальних занять і підготовки їх до участі в спортивних змаганнях та керівництва участю їх у змаганнях. Тренер при здійсненні спортивної діяльності може мати помічників і визначати їх обов'язки.

5. Спортивним суддею вважається особа, яка пройшла спеціальну підготовку та отримала відповідну кваліфікаційну категорію і яка уповноважена організатором спортивного змагання забезпечити дотримання його учасниками правил виду спорту та положення (регламенту) про це спортивне змагання.

6. Спортивний лікар — спеціаліст спортивної медицини, який має допуск до спортивної діяльності та виконує обов'язки щодо визначення стану здоров'я, функціонального стану і розвитку організму спортсмена, щодо визначення для спортсменів спортивного режиму та профілактичних заходів, діагностики і лікування згідно зі встановлених норм захворювань та інших ушкоджень здоров'я спортсмена, пов'язаних зі спортивною діяльністю.

7. Кваліфікаційні вимоги стосовно спортсмена, тренера, спортивного судді та спортивного лікаря встановлюються цим Законом та відповідно до нього іншими нормативними актами.

Стаття 24. Спортивні заходи

1. Спортивно-тренувальна та спортивно-змагальна діяльність здійснюються шляхом проведення відповідних спортивних заходів.

2. Організаційні форми спортивно-тренувальних заходів (тренування, спортивні збори тощо) та порядок їх проведення визначаються організаторами цих заходів згідно з вимогами нормативно-методичних документів з відповідного виду спорту.

3. Організаційними формами спортивних змагань є спортивний поєдинок та спортивний турнір. Спортивний поєдинок — спортивне змагання двох і більше спортсменів чи їх команд, метою якого є остаточне визначення переможців змагання та/або відбір учасника (учасників) наступних спортивних поєдинків у межах цього чи іншого спортивного турніру. Спортивний турнір — нормативно визначені кількість і порядок проведення спортивних поєдинків, за результатом яких встановлюються переможці спортивних змагань (турніру).

4. Спортивний поєдинок і спортивний турнір можуть мати статус офіційного або неофіційного спортивного змагання. Статус спортивного змагання визначається організатором (організаторами) відповідного спортивного заходу. Організатори офіційного спортивного змагання визначають також обов'язкові спортивні дисципліни та/або вид (види) спорту, з яких проводиться спортивне змагання.

6. Організаторами спортивних заходів можуть бути органи державної влади, органи місцевого самоврядування, суб'єкти спорту, визначені цим Законом, а також організатори міжнародних спортивних змагань, в яких беруть участь суб'єкти спорту України. Організатор (організатори) офіційного спортивного змагання та їх правовий статус визначаються правилами змагань та іншими нормативними актами відповідно до цього Закону.

Стаття 25. Суб'єкти спорту

1. Суб'єкти спортивної діяльності, зазначені в статті 22 цього Закону, а також фізичні та юридичні особи (крім органів державної влади та органів місцевого самоврядування), які здійснюють організаційне, кадрове, матеріально-технічне, фінансове, інформаційне, нормативне та інше забезпечення спортивної діяльності відповідно до цього Закону, є суб'єктами спорту. До них належать: спортивні клуби, дитячо-юнацькі спортивні школи, заклади спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, школи вищої спортивної майстерності, центри олімпійської підготовки, центри студентського спорту

закладів вищої освіти, громадські об'єднання спортивного спрямування, спортивні федерації з видів спорту, Національний олімпійський комітет України, а також суб'єкти паралімпійського і дефлімпійського руху.

Стаття 26. Спортивні клуби

1. Спортивним клубом є спеціалізована спортивна організація (заклад), яка сприяє розвитку певного виду або певних видів спорту шляхом реалізації відповідних спортивних заходів і забезпечення необхідної для цього спортивної діяльності, а також надає відповідні спортивні послуги населенню.

2. Засновниками спортивного клубу можуть бути фізичні та юридичні особи, незалежно від профілю їх діяльності, фізкультурно-спортивні товариства відповідно до статті 19 цього Закону, а також органи місцевого самоврядування й інші суб'єкти.

3. Спортивний клуб реєструється у встановленому порядку і діє на підставі статуту (положення). яким визначаються напрями діяльності клубу, його структура та органи управління, умови функціонування, а також права та обов'язки членів клубу.

4. Спортивна діяльність з особами віком до 18 років здійснюється у спортивному клубі за навчальними програмами з відповідних видів спорту, затвердженими в установленому порядку.

5. Фінансування діяльності спортивного клубу здійснюється за рахунок коштів власника (засновника), інших джерел, не заборонених законодавством. Засновники спортивних клубів незалежно від форми власності можуть встановлювати плату за надання клубом фізкультурно-спортивних послуг.

6. У спортивних клубах комунальної форми власності діти, які потребують особливої соціальної уваги й підтримки, та особи з інвалідністю можуть отримувати безоплатні або на пільгових умовах фізкультурно-спортивні послуги за рішенням відповідних рад у встановленому законодавством порядку.

7. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють діяльності спортивних клубів шляхом надання організаційної, методичної та іншої допомоги.

Стаття 27. Дитячо-юнацькі спортивні школи

1. Дитячо-юнацькі спортивні школи є закладами спеціалізованої освіти спортивного профілю, які забезпечують розвиток здібностей вихованців в обраному ними виді спорту, створюють необхідні умови для

гармонійного виховання, фізичного розвитку, повноцінного оздоровлення, змістовного відпочинку і дозвілля дітей та молоді, самореалізації, набуття навичок здорового способу життя, а також підготовки спортсменів для резервного спорту.

2. Засновниками дитячо-юнацьких спортивних шкіл можуть бути органи державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, фізкультурно-спортивні товариства, інші громадські об'єднання фізкультурно-спортивного спрямування, підприємства, установи, організації та їх об'єднання, а також громадяни.

3. Дитячо-юнацькі спортивні школи створюються та діють відповідно до положення про дитячо-юнацьку спортивну школу, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

4. Організаційно-методичне забезпечення дитячо-юнацьких спортивних шкіл, а також встановлення порядку надання їм вищої, першої, другої категорій з урахуванням вимог положення про дитячо-юнацьку спортивну школу здійснює центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту.

5. Фінансування дитячо-юнацьких спортивних шкіл здійснюється за рахунок коштів власника (засновника), відповідного бюджету, інших джерел, не заборонених законодавством.

Стаття 28. Заклади спеціалізованої освіти спортивного профілю зі специфічними умовами навчання

1. Заклади спеціалізованої освіти спортивного профілю зі специфічними умовами навчання є закладами загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, позашкільної освіти, закладами фахової передвищої освіти або закладами вищої освіти, які забезпечують відбір, а також спортивну підготовку у поєднанні зі здобуттям учнями і студентами відповідної освіти найбільш обдарованих дітей та молоді, створюють умови для розвитку їхніх здібностей з метою досягнення високих спортивних результатів і поповнення національних збірних команд з певних видів спорту.

2. Засновниками закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю зі специфічними умовами навчання можуть бути відповідно до закону органи державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, а також фізичні та/або юридичні особи, за рахунок майна яких і за рішенням яких засновано вказаний заклад, або які в інший передбачений законом спосіб набули статус засновника цього закладу. Заклад набуває статусу закладу спеціалізованої освіти спортивного профілю зі

специфічними умовами навчання за рішенням центрального органу державної виконавчої влади, відповідального за державну політику у сфері спорту, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Освітній процес у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання здійснюється на одному або кількох рівнях освіти: загальної середньої; професійної (професійно-технічної); фахової передвищої; вищої. Заклади спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, що реалізують освітні програми на кількох рівнях освіти, належать до закладів вищого рівня, які провадять освітню діяльність.

4. Заклади спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання здійснюють свою діяльність відповідно до Типового положення, затвердженого за поданням центрального органу виконавчої влади, відповідального за державну політику у сфері спорту, Кабінетом Міністрів України.

5. Фінансування закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю зі специфічними умовами навчання здійснюється за рахунок коштів відповідного бюджету, інших джерел, не заборонених законодавством.

6. Особи, які здобувають спортивну освіту у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, безоплатно забезпечуються відповідно до законодавства місцями у пансіонатах та гуртожитках, харчуванням, спортивною формою, спортивним інвентарем, а також стипендіями.

Стаття 29. Школи вищої спортивної майстерності

1. Школи вищої спортивної майстерності — заклади у сфері спорту, які здійснюють підготовку спортсменів резервного спорту і спорту вищих досягнень шляхом постійно діючих навчально-тренувальних зборів, а також забезпечують участь спортсменів у відповідних змаганнях.

2. Засновниками шкіл вищої спортивної майстерності можуть бути державні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, а також фізкультурно-спортивні товариства.

3. Школи вищої спортивної майстерності створюються та діють відповідно до положення про школу вищої спортивної майстерності, яке затверджується центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту.

4. Фінансування шкіл вищої спортивної майстерності здійснюється за рахунок коштів власника (засновника), відповідного бюджету, інших джерел, не заборонених законодавством.

Стаття 30. Центри олімпійської підготовки

1. Центри олімпійської підготовки — заклади сфери спорту, які здійснюють підготовку спортсменів національних збірних команд з олімпійських видів спорту шляхом проведення постійно діючих навчально-тренувальних зборів на спортивних спорудах, де створені умови проживання, харчування, належного медичного забезпечення спортсменів, наукового забезпечення їх підготовки, а також забезпечення участі спортсменів у відповідних змаганнях.

2. Засновниками центрів олімпійської підготовки можуть бути державні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, спортивні федерації, фізкультурно-спортивні товариства, інші громадські об'єднання фізкультурно-спортивного спрямування, заклади вищої освіти.

3. Центри олімпійської підготовки створюються та діють відповідно до положення про центр олімпійської підготовки, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

4. Заклад набуває статусу центру олімпійської підготовки за рішенням центрального органу виконавчої влади, відповідального за політику у сфері спорту, згідно з положенням про центр олімпійської підготовки. Державним центрам олімпійської підготовки може бути у встановленому порядку надано статус національних центрів олімпійської підготовки.

5. Фінансування центрів олімпійської підготовки здійснюється за рахунок коштів власника (засновника), інших джерел, не заборонених законодавством. Фінансування державних та комунальних центрів олімпійської підготовки здійснюється за рахунок коштів відповідного бюджету.

Стаття 31. Центри студентського спорту закладів вищої освіти

1. Центри студентського спорту закладів вищої освіти є закладами у сфері спорту, які створюють умови для поєднання навчання студентів у закладі вищої освіти та підготовки їх із визнаних в Україні видів спорту до участі у чемпіонатах світу та Європи серед студентів, у всесвітніх спортивних універсиадах.

2. Засновниками центрів студентського спорту закладів вищої освіти можуть бути державні центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані заклади вищої освіти, а також заклади вищої освіти.

3. Центри студентського спорту закладів вищої освіти створюються та діють відповідно до положення про центр студентського спорту закладів вищої освіти, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

4. Заклад набуває статусу центру студентського спорту закладу вищої освіти за рішенням центрального органу виконавчої влади, відповідального за державну політику у сфері освіти, на підставі вимог, визначених положенням про центр студентського спорту закладів вищої освіти.

5. Фінансування діяльності центрів студентського спорту закладів вищої освіти здійснюється за рахунок коштів власника (засновника), відповідного бюджету, інших джерел, не заборонених законодавством.

Стаття 32. Громадські об'єднання спортивного спрямування у сферах учнівського, студентського та ветеранського спорту

1. У сфері спорту України діють громадські об'єднання спортивного спрямування: Українська федерація учнівського спорту, Спортивна студентська спілка України, громадські об'єднання ветеранів спорту.

2. Українська федерація учнівського спорту є громадським об'єднанням спортивного спрямування учнів, яке має всеукраїнський статус та визнане Міжнародною федерацією учнівського спорту.

3. Українська федерація учнівського спорту:

представляє Україну у відповідних міжнародних спортивних організаціях, на Всесвітніх гімназіадах, інших міжнародних спортивних змаганнях серед учнівської молоді, якщо інше не передбачено відповідними міжнародними договорами України та/або міжнародними організаціями;

може організовувати та проводити на території України всеукраїнські та міжнародні заходи серед учнівської молоді з видів спорту спільно з відповідними спортивними федераціями;

співпрацює з центральним органом виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері освіти і науки, іншими центральними органами виконавчої влади, відповідними структурними підрозділами місцевих органів державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, іншими громадськими організаціями фізкультурно-спортивного спрямування на підставі договорів, що укладаються відповідно до законодавства.

4. Українська федерація учнівського спорту може отримувати підтримку, у тому числі фінансову, від органів державної влади, закладів освіти, установ, підприємств, організацій державної та комунальної форми власності відповідно до закону на організацію і проведення спортивних заходів, включених до державних програм з розвитку спорту. Відокремлені підрозділи Української федерації учнівського спорту можуть отримувати допомогу органів місцевого самоврядування згідно з законом для проведення спортивних заходів відповідно до місцевих програм

розвитку спорту.

5. Спортивна студентська спілка України є громадським об'єднанням спортивного спрямування студентів, яке має всеукраїнський статус та визнане Міжнародною федерацією університетського спорту.

6. Спортивна студентська спілка України:

представляє Україну у відповідних міжнародних спортивних організаціях, на Всесвітніх універсіадах, інших міжнародних спортивних змаганнях серед студентів, якщо інше не передбачено вимогами відповідних міжнародних організацій та/або міжнародними договорами України;

може організовувати і проводити на території України всеукраїнські та міжнародні заходи серед студентів з видів спорту спільно з відповідними спортивними федераціями;

співпрацює з центральним органом виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері освіти і науки, іншими центральними органами виконавчої влади, відповідними структурними підрозділами місцевих органів державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, іншими громадськими об'єднаннями фізкультурно-спортивного спрямування на підставі договорів, що укладаються відповідно до законодавства.

7. Спортивна студентська спілка України може отримувати підтримку, у тому числі фінансову, від органів державної влади, закладів освіти, установ, підприємств, організацій державної та комунальної форми власності відповідно до закону — на організацію і проведення спортивних заходів, включених до державних програм з розвитку спорту. Відокремлені підрозділи Спортивної студентської спілки України можуть отримувати допомогу органів місцевого самоврядування згідно з законом для проведення спортивних заходів відповідно до місцевих програм розвитку спорту.

8. Всеукраїнські громадські об'єднання ветеранів спорту є громадськими об'єднаннями, завданнями яких є забезпечення розвитку спорту ветеранів, залучення їх до фізкультурної та спортивної діяльності, організація і проведення спортивних змагань серед ветеранів спорту, забезпечення їх участі у відповідних міжнародних спортивних змаганнях, а також сприяння соціальному захисту ветеранів спорту.

9. Всеукраїнські громадські об'єднання ветеранів спорту діють на підставі статуту і можуть мати свої регіональні осередки.

10. Центральний орган виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку визначає на конкурентних засадах всеукраїнське громадське об'єднання ветеранів спорту, яке представляє Україну у відповідних

міжнародних організаціях, на всесвітніх та європейських спортивних іграх ветеранів спорту та в інших міжнародних спортивних змаганнях, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України та/або вимогами відповідних міжнародних організацій.

11. Органи державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування сприяють громадським об'єднанням ветеранів спорту в організації та проведенні спортивних заходів з участю ветеранів спорту, підготовці та в участі ветеранів спорту у відповідних міжнародних спортивних змаганнях.

Стаття 33. Спортивні федерації

1. Спортивними федераціями є громадські організації, створені на основі членства для реалізації визначених цієї статтею завдань з розвитку відповідного виду (видів) спорту, які отримали у встановленому порядку державну акредитацію та діють на підставі статуту. Спортивні федерації можуть мати всеукраїнський або місцевий статус.

2. Спортивними федераціями осіб з інвалідністю є спортивні федерації, в які об'єднуються особи з інвалідністю з певною вадою здоров'я для сприяння розвитку виду (видів) спорту осіб з інвалідністю.

3. У найменуванні спортивної федерації зазначається вид спорту, розвитку якого вона має сприяти, а у найменуванні спортивної федерації осіб з інвалідністю зазначається також відповідна вада здоров'я.

4. Основними завданнями спортивних федерацій є:

участь у розробленні та виконанні відповідних програм розвитку певного виду (видів) спорту;

залучення різних груп населення до спортивної діяльності;

забезпечення підготовки до участі в офіційних міжнародних спортивних змаганнях та участі в них спортсменів національних збірних команд, інших команд спортсменів;

організація і проведення відповідних спортивних заходів;

участь у кадровому забезпеченні розвитку відповідного виду (видів) спорту;

сприяння розвитку міжнародного співробітництва у сфері спорту.

5. Центральний орган виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, може надати спортивній федерації статус національної спортивної федерації. Статус національної спортивної федерації надається на конкурсних засадах лише одній спортивній федерації з відповідного виду спорту, яка має всеукраїнський статус.

6. Статус національної спортивної федерації осіб з інвалідністю надається лише одній спортивній федерації окремо для осіб з інвалідністю

з ураженнями опорно-рухового апарату, вадами зору, слуху та розумового і фізичного розвитку.

7. У разі відсутності відповідної міжнародної спортивної федерації статус національної спортивної федерації, що сприяє розвитку національного виду спорту, надається за рішенням центрального органу виконавчої влади, відповідального за державну політику у сфері спорту.

8. Спортивні федерації зі статусом національної спортивної федерації за договором федерації з центральним органом виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту:

забезпечують розвиток відповідного виду спорту в Україні, представляють його на міжнародних спортивних змаганнях та у відповідних міжнародних спортивних федераціях, перелік яких у встановленому порядку затверджується центральним органом виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту;

здійснюють у визначеному порядку організацію та проведення на території України офіційних міжнародних і всеукраїнських спортивних змагань із відповідного виду спорту;

інформують центральний орган виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, про проведення усіх спортивних заходів з участю федерації та про рейтинг спортсменів за підсумками змагань.

9. Спортивні федерації із статусом національної спортивної федерації можуть отримувати з державного бюджету відповідно до закону фінансову підтримку на розвиток відповідного виду спорту, організацію і проведення спортивних заходів.

10. Відокремлені підрозділи (місцеві осередки) всеукраїнських спортивних федерацій, які мають статус національної спортивної федерації, можуть отримувати в установленому порядку з місцевих бюджетів фінансову підтримку на здійснення спортивних заходів у межах місцевих програм із розвитку фізичної культури і спорту.

11. Надання спортивній федерації статусу національної та позбавлення спортивної федерації статусу національної здійснюються згідно з положенням, яке затверджує Кабінет Міністрів України.

Стаття 34. Спортивний комітет України

1. Спортивний комітет України — громадське об'єднання спеціального спортивного спрямування, завданням якого є забезпечення розвитку в Україні неолімпійського спорту.

2. Спортивний комітет України діє на підставі статуту, має власну символіку, яку відповідно до закону використовує та забезпечує її захист.

3. Спортивний комітет України:

представляє Україну у відповідних міжнародних спортивних організаціях, на Всесвітніх та Європейських іграх з неолімпійських видів спорту, інших міжнародних спортивних змаганнях, якщо інше не передбачено вимогами відповідних міжнародних організацій та/або міжнародними договорами України;

організує і проводить на території України всеукраїнські та міжнародні заходи з неолімпійських видів спорту спільно з відповідними спортивними федераціями;

бере участь у наданні всеукраїнським спортивним федераціям з неолімпійських видів спорту статусу національної спортивної федерації з відповідного неолімпійського виду спорту;

4. Центральний орган виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, співпрацює зі Спортивним комітетом України щодо розвитку неолімпійських видів спорту на підставі договору, може надавати йому за рахунок бюджетних коштів фінансову підтримку для здійснення статутної діяльності, підготовки та участі національних збірних команд у Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту, інших міжнародних змаганнях.

Стаття 35. Національний олімпійський комітет України

1. Національний олімпійський комітет України — громадське об'єднання спортивного спрямування, завданням якого є розвиток олімпійського руху в Україні як складової міжнародного олімпійського руху, участь в Олімпійських іграх та інших міжнародних спортивних заходах, що проводяться Міжнародним олімпійським комітетом та Європейським олімпійським комітетом.

2. Національний олімпійський комітет України діє на підставі статуту, який відповідає Олімпійській хартії, має власну національну олімпійську символіку, використовує і забезпечує її захист відповідно до закону.

3. Національний олімпійський комітет України може мати регіональні відділення відповідно до його статуту.

4. Національний олімпійський комітет України:

представляє Україну на Олімпійських іграх, у Міжнародному олімпійському комітеті, міжнародних олімпійських організаціях, якщо інше не передбачено вимогами відповідних міжнародних організацій;

надає визнання спортивним федераціям з олімпійських видів спорту.

5. Національний олімпійський комітет України на підставі наданих Міжнародним олімпійським комітетом повноважень:

співпрацює із суб'єктами спорту, які забезпечують розвиток олімпійських видів спорту в Україні;

бере участь у наданні всеукраїнським спортивним федераціям з олімпійських видів спорту статусу національної спортивної федерації з відповідного виду спорту;

бере участь у підготовці національних збірних команд України до участі в Олімпійських іграх та інших міжнародних спортивних заходах, що проводяться Міжнародним та Європейським олімпійськими комітетами, Асоціацією національних олімпійських комітетів;

здійснює заходи щодо забезпечення прав інтелектуальної власності Міжнародного олімпійського комітету.

6. Органи державної влади сприяють розвитку матеріально-технічної бази Національного олімпійського комітету України, надають йому організаційну та фінансову допомогу на розвиток олімпійського руху в Україні.

7. Органи місцевого самоврядування можуть підтримувати діяльність місцевих осередків Національного олімпійського комітету України та надавати їм організаційну і фінансову допомогу на розвиток олімпійських видів спорту у відповідному регіоні.

Стаття 36. Суб'єкти паралімпійського і дефлімпійського руху в Україні

1. Суб'єктами паралімпійського і дефлімпійського руху в Україні є національні спортивні федерації осіб з інвалідністю або їх спілки, що є членами Міжнародного паралімпійського комітету, Міжнародного спортивного комітету глухих, які діють відповідно до Конституції Міжнародного паралімпійського комітету, Конституції Міжнародного спортивного комітету глухих, мають власну символіку і здійснюють її використання та захист відповідно до закону.

2. Метою паралімпійського і дефлімпійського руху в Україні є розвиток фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, поліпшення фізичного стану та суспільної інтеграції осіб з інвалідністю, організація і проведення заходів з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, участь національних збірних команд України у Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, міжнародних спортивних змаганнях осіб з інвалідністю.

3. Національні спортивні федерації осіб з інвалідністю або їх спілки, які є членами Міжнародного паралімпійського комітету, Міжнародного спортивного комітету глухих, спрямовують свою діяльність на розвиток паралімпійського і дефлімпійського руху в Україні, підготовку та участь українських спортсменів у Паралімпійських, Дефлімпійських іграх, інших

міжнародних спортивних змаганнях осіб з інвалідністю. Держава підтримує розвиток паралімпійського і дефлімпійського руху в Україні, діяльність національних спортивних федерацій осіб з інвалідністю або їх спілок.

4. Національні спортивні федерації осіб з інвалідністю або їх спілки, які є членами Міжнародного паралімпійського комітету, Міжнародного спортивного комітету глухих:

представляють Україну відповідно до Конституції Міжнародного паралімпійського комітету, Конституції Міжнародного спортивного комітету глухих у міжнародному паралімпійському русі, міжнародному дефлімпійському русі, інших міжнародних спортивних організаціях;

співпрацюють із суб'єктами сфери фізичної культури і спорту, спільно з Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю забезпечують підготовку та участь національних збірних команд осіб з інвалідністю у Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, міжнародних спортивних змаганнях осіб з інвалідністю усіх рівнів, розвиток фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності осіб з інвалідністю, їх фізкультурно-спортивної реабілітації;

здійснюють громадський контроль за діяльністю закладів фізичної культури і спорту, заснованих органами державної влади та органами місцевого самоврядування у частині, що стосується спортивної роботи із спортсменами з інвалідністю та залучення осіб з інвалідністю до фізкультурної та спортивної діяльності;

сприяють розвитку матеріально-технічного забезпечення спорту осіб з інвалідністю в Україні.

5. Органи державної влади сприяють розвитку матеріально-технічної бази національних спортивних федерацій осіб з інвалідністю або їх спілок, які є членами Міжнародного паралімпійського комітету, Міжнародного спортивного комітету глухих, можуть надавати їм організаційну та фінансову допомогу для досягнення мети їхньої діяльності та на виконання статутних завдань, пов'язаних із розвитком паралімпійського і дефлімпійського руху в Україні.

6. Органи місцевого самоврядування можуть підтримувати діяльність місцевих осередків національних спортивних федерацій осіб з інвалідністю та їх спілок, надавати їм організаційну та фінансову підтримку на розвиток паралімпійського і дефлімпійського руху у відповідних регіонах.

Стаття 37. Напрями, види і організаційні форми спортивної діяльності

1. Спортивна діяльність здійснюється за такими напрямками: дитячий спорт, дитячо-юнацький спорт, резервний спорт, спорт вищих

досягнень, службово-прикладний та військово-прикладний спорт, професійний спорт.

2. У напрямках спортивної діяльності визначаються структурні складові — види спорту, в межах яких здійснюється відповідна змагальна діяльність з дотриманням встановлених для цього виду спорту правил.

3. Правила виду спорту передбачають здійснення спортивної діяльності спортсменом індивідуально або у складі групи чи колективу (спортивної команди), а також у складі збірних команд.

Стаття 38. Дитячий та дитячо-юнацький спорт

1. Дитячий спорт — напрям спортивної діяльності, завданням якого є ознайомлення дітей з видами спорту та виявлення їх здібностей до подальших занять спортом.

2. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування створюють організаційно-правові та інші умови для розвитку дитячого спорту та забезпечення початкового навчання дітей видам спорту шляхом об'єднання зусиль сім'ї, опікунів, піклувальників, дитячо-юнацьких спортивних шкіл та загальноосвітніх навчальних закладів з метою розвитку масового спорту та спорту вищих досягнень.

3. Дитячо-юнацький спорт — напрям спортивної діяльності, який забезпечує залучення дітей до занять певним видом спорту із дитячого спорту для здійснення їх спортивної спеціалізації та забезпечення переходу до резервного спорту.

4. Розвиток дитячо-юнацького спорту забезпечують суб'єкти спорту, зокрема, дитячо-юнацькі спортивні школи та відповідні спортивні клуби.

Стаття 39. Резервний спорт

1. Резервний спорт — напрям спортивної діяльності, завданням якого є відбір у встановленому порядку спортивно обдарованих дітей та молоді для занять певним видом спорту, створення умов для максимального розвитку їхніх здібностей з метою досягнення високих спортивних результатів, забезпечення умов для переходу до спорту вищих досягнень та поповнення основного складу національних збірних команд.

2. Розвиток резервного спорту забезпечують суб'єкти спорту (спортивні клуби, спеціалізовані навчальні заклади спортивного профілю, спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву, школи вищої спортивної майстерності), штатні спортивні команди резервного спорту на регіональному рівні, всеукраїнських спортивних

товариств, спортивних федерацій, а також органи державної влади та органи місцевого самоврядування відповідно до цього Закону.

3. Порядок створення штатних спортивних команд резервного спорту визначає Кабінет Міністрів України. Фінансування штатних спортивних команд резервного спорту здійснюється за рахунок бюджетних та інших коштів відповідно до закону.

Стаття 40. Спорт вищих досягнень

1. Спорт вищих досягнень — напрям спортивної діяльності, завданням якого є залучення спортсменів з резервного спорту шляхом подальшої спеціалізації та індивідуалізації їх навчально-тренувального процесу з певного виду спорту для підготовки та участі їх у спортивних змаганнях всеукраїнського та міжнародного рівнів.

2. Розвиток спорту вищих досягнень здійснюють суб'єкти спорту (центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, спортивні клуби), національні збірні команди, спортивні команди Збройних Сил України, спортивні команди інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб, а також суб'єкти спорту, які здійснюють розвиток професійного спорту.

Стаття 41. Військово-прикладний та службово-прикладний спорт

1. Військово-прикладний та службово-прикладний спорт — напрям спортивної діяльності, пов'язаний з виконанням своїх службових обов'язків військовослужбовцями і працівниками Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб.

2. Розвиток військово-прикладного та службово-прикладного спорту забезпечують відповідно до законодавства України суб'єкти спорту разом з відповідними службами Збройних Сил України, інших суб'єктів, зазначених у частині першій цієї статті.

Стаття 42. Професійний спорт

1. Професійний спорт — напрям спортивної діяльності, пов'язаний з підготовкою та проведенням видовищних спортивних змагань професійних спортсменів із метою отримання доходу суб'єктами спорту.

2. Діяльність у професійному спорті спортсменів, тренерів та інших фахівців, яка полягає у підготовці та участі у спортивних змаганнях серед спортсменів-професіоналів і є основним джерелом їх доходів,

провадиться відповідно до цього Закону, законодавства України про працю та інших актів законодавства, а також статутних і регламентних документів відповідних суб'єктів спорту та міжнародних спортивних організацій.

3. Спортсмен набуває статусу спортсмена-професіонала на підставі укладення з відповідними суб'єктами спорту контракту про участь у змаганнях серед спортсменів-професіоналів.

4. Контракт спортсмена-професіонала не повинен суперечити чинному законодавству України.

Стаття 43. Види спорту і спортивні дисципліни

1. Вид спорту — частина спорту, якою є встановлена правилами спортивних змагань і визнана відповідно до цього Закону спортивна діяльність, що включає одну або кілька спортивних дисциплін, а також специфічні відносини щодо забезпечення цієї діяльності. Спортивна дисципліна — частина спорту, яка є первинною організаційно-предметною складовою виду спорту та спортивного змагання.

2. Види спорту класифікуються на прості, складні та комплексні види спорту. Простим є вид спорту, який складається з однієї спортивної дисципліни. Складний вид спорту включає в себе дві або більше спортивних дисциплін. Комплексними є види спорту, які включають в себе два або більше простих видів спорту як спортивних дисциплін.

3. Порядок визнання видів спорту в Україні, включення їх до відповідного реєстру та порядок ведення цього реєстру визначає центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту.

4. Не може визнаватися як вид спорту спортивна діяльність, пов'язана з небезпекою чи надмірним ризиком для життя і здоров'я людей або діяльність, що має антигуманний зміст.

5. Визнання виду спорту в Україні є необхідною умовою для: проведення офіційних спортивних змагань із відповідного виду спорту; присвоєння в установленому порядку спортивних звань та розрядів, суддівських кваліфікаційних категорій з відповідного виду спорту;

відкриття у встановленому порядку відділень з відповідного виду спорту в дитячо-юнацьких спортивних школах, закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю зі специфічними умовами навчання, школах вищої спортивної підготовки, центрах олімпійської підготовки, центрах студентського спорту закладів вищої освіти;

одержання державної підтримки для розвитку відповідного виду спорту.

6. Види спорту визначаються як олімпійські види спорту — види спорту, включені до програми Олімпійських ігор, та неолімпійські види спорту, а також національні види спорту. Види спорту осіб з інвалідністю визначаються як види спорту, включені до програм Паралімпійських і Дефлімпійських ігор або як не включені до цих програм.

Стаття 44. **Національні збірні спортивні команди і спортивні делегації**

1. Для забезпечення участі спортсменів України у міжнародних спортивних змаганнях центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, щорічно затверджує штатний розпис і персональний склад національних збірних команд із числа спортсменів різних вікових груп, з урахуванням вимог міжнародних спортивних федерацій. До основного складу національних збірних команд включаються на конкурсній основі на підставі пропозицій національних спортивних федерацій і спортивних товариств спортсмени з числа найбільш підготовлених спортсменів спорту вищих досягнень, дитячо-юнацького і резервного спорту з визнаних в Україні олімпійських, неолімпійських і національних видів спорту, а також з числа відповідних фахівців сфери спорту.

2. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, укладає зі спортсменами і фахівцями штатної команди національних збірних команд України з олімпійських, неолімпійських та національних видів спорту, а з видів спорту осіб з інвалідністю — Український центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю — трудовий договір (контракт).

3. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, затверджує положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні, відповідно до його повноважень.

4. Спортсмени — члени штатної команди національних збірних команд України беруть участь у міжнародних або інших спортивних змаганнях, не включених до Єдиного календарного плану спортивних заходів України, за погодженням з центральним органом державної виконавчої влади, відповідальних за державну політику у сфері спорту, відповідно до умов трудового договору (контракту).

5. Спортсменам — членам національних збірних команд України, які проходять службу у Збройних Силах України, інших військових формуваннях, правоохоронних органах, відповідних центральних органах виконавчої влади створюються необхідні умови для підвищення їх

спортивної майстерності, забезпечується можливість брати участь у міжнародних, всеукраїнських та інших спортивних змаганнях.

6. Можливість виступу громадян України за національні збірні інших держав та/або іноземців чи осіб без громадянства за національну збірну команду України регулюється відповідно до вимог міжнародних спортивних федерацій.

7. Для участі в окремих міжнародних спортивних змаганнях центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, комплектує окремі офіційні делегації національних збірних команд України, до яких входять спортсмени, тренери та особи, що забезпечують організаційне супроводження їх участі.

8. Функціонування штатної команди національних збірних команд України, фінансування підготовки національних збірних команд та участі у міжнародних спортивних змаганнях здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством.

9. Спортсмен — член національної збірної команди України у разі його дискваліфікації (відсторонення) від участі у спортивній діяльності, зокрема за порушення правил спортивних змагань та/або положення (регламенту) про спортивні змагання, норм міжнародних і всеукраїнських спортивних федерацій, або за використання заборонених у спорті засобів (допінгу), виключається центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту, з національної збірної команди та штатної команди національних збірних команд України.

Стаття 45. Правила спортивних змагань з видів спорту

1. Правила спортивних змагань з видів спорту, визнаних в Україні, включають вимоги до учасників змагань і відповідних спортивних споруд, спеціального обладнання та інвентарю, а також умови та порядок визначення результатів і переможців змагань.

2. Правила спортивних змагань розробляє всеукраїнська спортивна федерація з виду спорту, з урахуванням правил спортивних змагань відповідної міжнародної спортивної федерації, та затверджує центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, з урахуванням пропозицій відповідних всеукраїнських спортивних федерацій.

3. Офіційні спортивні змагання з видів спорту проводяться за правилами спортивних змагань, затвердженими відповідно до вимог цієї статті.

**Стаття 46. Єдина спортивна класифікація України.
Спортивні розряди, спортивні категорії,
спортивні звання**

1. Єдина спортивна класифікація України встановлює вимоги, виконання яких необхідне для присвоєння спортсменам, тренерам і спортивним суддям спортивних розрядів, спортивних категорій і спортивних звань з видів спорту, а також умови і порядок їх присвоєння.

2. Єдину спортивну класифікацію України затверджує центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, відповідно до Положення про Єдину спортивну класифікацію України та з урахуванням пропозицій всеукраїнських спортивних федерацій.

3. Спортсменам в Україні присвоюються такі спортивні розряди: третій юнацький розряд; другий юнацький розряд; перший юнацький розряд; третій розряд; другий розряд; перший розряд; кандидат у майстри спорту України.

4. Спортсменам, які виконали кваліфікаційні вимоги, встановлені Єдиною спортивною кваліфікацією України, в порядку, визначеному центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту, видається посвідчення про присвоєння відповідного спортивного розряду та нагрудний значок.

5. Спортсменам вищої категорії присвоюються спортивні звання: майстер спорту України; гросмейстер України; майстер спорту України міжнародного класу; заслужений майстер спорту України. Спортивним тренерам відповідно до вимог Єдиної спортивної кваліфікації України присвоюється спортивне звання заслужений тренер України.

6. Для спортивних суддів, які здійснюють в Україні суддівство офіційних спортивних змагань, встановлені такі кваліфікаційні категорії спортивних суддів: юний спортивний суддя, спортивний суддя другої категорії; спортивний суддя першої категорії; спортивний суддя національної категорії. Кваліфікаційні категорії спортивним суддям присвоюються спортивні федерації в порядку, встановленому центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту.

7. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, видає спортсменам вищої категорії, які виконали відповідні кваліфікаційні вимоги, а також спортивним тренерам, удостоєним спортивного звання, та спортивним суддям національної категорії посвідчення встановленого зразка про присвоєння

відповідно спортивного звання або кваліфікаційної категорії та нагрудний значок.

Стаття 47. Спортивні відзнаки і нагороди, спортивна символіка

1. До спортивних відзнак належать нагрудні значки, що свідчать про рівень кваліфікації спортсмена або спортивної суддівської кваліфікації, а також спортивні медалі, якими відзначаються спортсмени, їх тренери та інші суб'єкти сфери спорту.

2. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, затверджує зразки нагрудних значків, що є спортивними відзнаками, та встановлює перелік спортивних нагород для переможців і рекордсменів всеукраїнських спортивних змагань.

3. За видатні спортивні досягнення і значний вклад у розвиток фізичної культури і спорту спортсмени, їх тренери та інші фахівці у сфері спорту можуть бути відзначені державними нагородами.

4. Порядок використання спортивної символіки (емблем та інших позначень закладів фізичної культури і спорту, позначень міжнародних та інших спортивних змагань) здійснюється відповідно до вимог закону.

Стаття 48. Гарантії та стимулювання спортивної майстерності

1. Спортсменам, які беруть участь у всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях, надається за місцем роботи відпустка для підготовки та участі в цих змаганнях у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Спортсмени вищої категорії, які проходять військову службу у Збройних Силах України, інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах, можуть бути зараховані до закладів фізичної культури і спорту або призначені на посади у структурних підрозділах, відповідальних за здійснення спортивної діяльності та розвиток фізичної культури і спорту, де їм створюються необхідні умови для підвищення спортивної майстерності і забезпечується можливість участі у міжнародних, всеукраїнських та інших спортивних змаганнях.

3. Спортсмени вищої категорії підлягають обов'язковому страхуванню в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Видатним спортсменам, а також молодим і перспективним спортсменам, їх тренерам держава встановлює відповідні стипендії. Спортсменам, які посіли призові місця на офіційних міжнародних спортивних

змаганнях, та їх тренерам встановлюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, грошові винагороди.

5. Спортсменам, які посіли призові місця на Олімпійських іграх, Всесвітніх та Європейських іграх з неолімпійських видів спорту, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, Глобальних іграх спортсменів з порушенням інтелекту, чемпіонатах світу або Європи, а також їх тренерам можуть надаватися у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, соціально-побутові та інші державні заохочення.

Стаття 49. Меценатська діяльність у сфері спорту

1. Держава заохочує меценатську діяльність у спорті (меценатство) — добровільне безоплатне надання фізичними та/або юридичними особами (меценатами спорту) матеріальної, грошової або іншої підтримки суб'єктам спорту, спрямоване на розвиток і популяризацію спорту, посилення його значення в житті суспільства, сприяння удосконаленню фізичних і духовних якостей особистості.

2. Відносини щодо меценатської діяльності у спорті регулюються цим Законом та іншими актами законодавства України.

3. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, веде єдиний всеукраїнський електронний реєстр меценатів спорту, здійснює контроль за використанням набувачами меценатської допомоги наданої їм меценатами підтримки, узагальнює практику надання меценатської допомоги з метою удосконалення відповідного законодавства.

Глава IV

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Стаття 50. Повноваження Міністерства молоді і спорту України та інших органів державної виконавчої влади у сферах фізичної культури і спорту

1. Міністерство молоді і спорту України:

формує та реалізує державну політику у сфері спорту, забезпечує реалізацію державних програм розвитку спорту в Україні, передбачених статтею 8 цього Закону;

затверджує Єдиний календарний план фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів України відповідно до частини другої статті 9 цього Закону;

визначає порядок визнання видів спорту в Україні, включення їх до відповідного реєстру та порядок його ведення;

визначає нормативи матеріально-технічного та кадрового забезпечення сфери спорту, встановлює порядок атестації спортивних тренерів та суддів;

організовує кадрове забезпечення у сфері спорту, бере участь у підготовці, атестації, підвищенні кваліфікації та перепідготовці спортивних тренерів, спортивних лікарів та суддів;

визначає систему спортивних відзнак і нагород;

вивчає тенденції розвитку спорту в Україні, узагальнює вітчизняний та іноземний досвід, розробляє проекти програм розвитку спорту, забезпечує розвиток усіх напрямів спорту, визначених цим Законом;

здійснює інші повноваження, визначені законами України, а також положенням про Міністерство молоді і спорту, затвердженим Кабінетом Міністрів України відповідно до частини третьої статті 9 цього Закону.

2. Міністерство охорони здоров'я України:

формує та реалізує державну політику у сфері фізичної культури, забезпечує реалізацію державних програм розвитку фізичної культури, передбачених статтею 8 цього Закону;

затверджує Єдиний календарний план фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів України відповідно до частини другої статті 9 цього Закону;

у межах своїх повноважень забезпечує розвиток спортивної медицини, сприяє діяльності компетентних органів і служб щодо запобігання використанню допінгу у спорті;

здійснює інші повноваження щодо управління у сферах фізичної культури і спорту, визначені законами України та положенням про Міністерство охорони здоров'я, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

3. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за політику у сфері освіти і науки, здійснює наукове забезпечення розвитку сфер фізичної культури і спорту в Україні, а також пропаганду фізичної культури і спорту в закладах освіти і науки та розвиток студентського спорту, взаємодіє з відповідними громадськими об'єднаннями фізкультурно-спортивного спрямування.

4. Міністерство оборони України, а також інші військові формування, утворені відповідно до законів України, правоохоронні органи, рятувальні та інші спеціальні служби забезпечують належну фізичну підготовку відповідних військовослужбовців та працівників, сприяють розвиткові спорту, взаємодіють з відповідними громадськими об'єднаннями фізкультурно-спортивної спрямованості.

5. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну аграрну політику, сприяє розвитку фізичної культури і спорту серед сільського населення та працівників агропромислових підприємств, взаємодіють із відповідними громадськими об'єднаннями фізкультурно-спортивної спрямованості.

6. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері соціального захисту населення, забезпечує розвиток фізичної культури і спорту в організаціях і установах соціального обслуговування населення, відповідно до законодавства створює умови для занять фізичною культурою і спортом, у тому числі для осіб з інвалідністю, та їх фізкультурно-спортивної реабілітації.

7. Інші міністерства та органи державної виконавчої влади сприяють розвитку фізичної культури і спорту за місцем навчання, роботи, проживання і відпочинку громадян, взаємодіють з відповідними громадськими об'єднаннями фізкультурно-спортивної спрямованості.

Стаття 51. Організаційне забезпечення фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів

1. Організація підготовки та проведення фізкультурно-оздоровчого заходу або спортивного змагання здійснюється згідно з положенням (регламентом) про такий фізкультурно-оздоровчий захід або таке спортивне змагання, що затверджується відповідно організаторами фізкультурно-оздоровчого заходу, спортивного поєдинку або спортивного турніру.

2. Фізкультурно-оздоровчі та спортивні заходи, включені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів України або відповідних регіональних календарних планів і календарних планів фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів районів, міст, селищ та сіл (далі — календарні плани), є офіційними фізкультурно-оздоровчими чи спортивними заходами. Статус і назву чемпіонату і Кубка можуть мати лише офіційні спортивні змагання.

3. Порядок складання календарних планів, а також вимоги до змісту положення (регламенту) про офіційні фізкультурно-оздоровчі заходи або про спортивні змагання затверджуються відповідно центральним органом державної виконавчої влади, зазначеним у частині другій статті 8 цього Закону.

4. Міжнародні спортивні змагання проводяться на території України організаторами спортивних заходів за рішенням центрального органу державної виконавчої влади, відповідального за державну політику у сфері спорту, з урахуванням пропозицій відповідної спортивної федерації із статусом національної спортивної федерації, відповідних

місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, на території яких планується проведення цих змагань. Ці міжнародні спортивні змагання включаються центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за політику у сфері спорту, до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів України.

5. Спортивні змагання не визнаються як міжнародні і не можуть визначатися як міжнародні, у тому числі в рекламі та інформаційних повідомленнях, без включення їх до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів України.

6. Організатори фізкультурно-оздоровчих або спортивних заходів мають право на використання назви таких заходів та їх символіки відповідно до закону. Реклама в місцях проведення фізкультурно-оздоровчих або спортивних заходів здійснюється організаторами цих заходів відповідно до закону.

7. Організатори спортивних заходів можуть визначати виробників, товари яких (спортивний одяг, взуття, спортивне обладнання та інвентар) обов'язкові до використання суб'єктами спорту під час проведення відповідних заходів.

8. Організатори спортивних змагань при проведенні фізкультурно-оздоровчих або спортивних заходів забезпечують дотримання правил безпеки, охорони здоров'я, честі та гідності громадян у порядку встановленому законодавством України та відповідними міжнародними правилами.

Стаття 50. Інформаційне забезпечення діяльності у сферах фізичної культури і спорту. Фізкультурно-спортивна статистика

1. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють пропагуванню розвитку фізичної культури і спорту. Державні засоби масової інформації здійснюють популяризацію оздоровчого значення фізичної культури, напрямів спорту, досягнень спортсменів України на міжнародних спортивних змаганнях тощо.

2. Право на висвітлення фізкультурно-оздоровчих або спортивних заходів шляхом трансляції зображення та/або звуку заходу будь-якими засобами та/або за допомогою будь-яких технологій, а також шляхом здійснення запису зазначеної трансляції та/або фотографування заходу належить організаторам фізкультурно-оздоровчих або спортивних заходів. Право на висвітлення офіційних спортивних змагань має бути передбачене в положенні (регламенті) про відповідне спортивне змагання.

3. Спортивні клуби, які діють у професійному спорті, мають право способами, зазначеними в частині другій цієї статті, висвітлювати спортивні заходи з участю в цих заходах професійних спортсменів, якщо клуб є безпосереднім організатором цього спортивного заходу. Висвітлення інших спортивних заходів за участю таких клубів може здійснюватися на договірних засадах з організаторами відповідних заходів.

4. Центральні органи державної виконавчої влади, зазначені в частині другій статті 8, забезпечують проведення статистичних спостережень і збирання даних з метою одержання інформації про сфери фізичної культури і спорту.

5. Завданнями статистичних спостережень у сферах фізичної культури і спорту є:

збирання, розроблення, узагальнення та всебічний аналіз статистичної інформації щодо фізкультурної та спортивної діяльності;

розроблення і впровадження статистичної методології, що базується на результатах наукових досліджень, міжнародних стандартах і рекомендаціях;

забезпечення достовірності, об'єктивності, оперативності, стабільності та цілісності статистичної інформації, доступності, гласності та відкритості зведених статистичних даних відповідно до законодавства.

6. Порядок подання та перелік показників статистичних спостережень у сферах фізичної культури і спорту встановлюється центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері статистики, з урахуванням пропозицій центральних органів державної виконавчої влади, вказаних у частині третій цієї статті.

Стаття 51. Фінансове забезпечення фізичної культури і спорту

1. Фінансування розвитку фізичної культури і спорту здійснюється відповідно до законодавства за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, проведення державної спортивної лотереї, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Розвиток фізичної культури і спорту здійснюється також за рахунок позабюджетних коштів від:

підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, окремих осіб; фінансово-господарської діяльності закладів фізичної культури і спорту;

користування організаторами фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, закладами фізичної культури і спорту правами інтелектуальної власності;

інвестиційної діяльності у сферах фізичної культури і спорту недержавних суб'єктів господарювання;

благодійної діяльності у сфері фізичної культури та меценатства у сфері спорту.

3. Кошти на розвиток фізичної культури і спорту підприємства, установи, організації спрямовують у порядку, визначеному законодавством.

4. Заклади фізичної культури і спорту звільняються від сплати земельного податку відповідно до закону.

5. Держава надає податкові пільги для юридичних і фізичних осіб (резидентів і нерезидентів), що здійснюють благодійну діяльність у сфері фізичної культури і спорту в порядку, визначеному законодавством, а також сприяє суб'єктам інвестиційної діяльності у сферах фізичної культури і спорту.

6. У сільській місцевості витрати на утримання закладів фізичної культури і спорту, в тому числі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, а також на проведення фізкультурно-спортивних заходів здійснюються відповідно до закону.

Стаття 52. Матеріально-технічне забезпечення фізичної культури і спорту. Вимоги до спортивних споруд і обладнання

1. Матеріально-технічне забезпечення сфери фізичної культури і сфери спорту здійснюється шляхом будівництва та використання спортивних споруд, створення, придбання та використання фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання, іншого майна, призначеного для занять фізичною культурою і спортом. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, за погодженням із центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері охорони здоров'я, визначає нормативи матеріально-технічного забезпечення сфер фізичної культури і спорту.

2. Вимоги щодо будівельних норм і правил до спортивних споруд, санітарних норм, інших норм у сфері охорони здоров'я та дотримання безпеки їх відвідувачів встановлюються відповідно до закону. Земельні ділянки, на яких розташовані спортивні споруди, належать до земель рекреаційного призначення.

3. Заклади фізичної культури і спорту, які мають у власності або в користуванні спортивні споруди, повинні мати:

сертифікат відповідності спортивної споруди, виданий відповідно до закону в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

журнал обліку використання спортивної споруди, порядок ведення якого визначається центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту.

4. Будівництво, реконструкція та утримання спортивних споруд у сільській місцевості здійснюються відповідно до закону.

5. Не допускається:

проектування, будівництво нових і реконструкція діючих закладів дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти без передбачених нормативами вимог до спортивних споруд та функціональних приміщень;

обмеження доступу осіб з інвалідністю до спортивних споруд.

6. Фізкультурно-спортивне спорядження та обладнання — спортивна форма (спеціальний одяг і взуття), спортивні снаряди (апарати), інвентар та апаратура для обладнання спортивних споруд і обслуговування спортивних заходів виготовляються з дотриманням вимог (правил, норм) міжнародних спортивних федерацій.

7. Правила реєстрації, обліку, експлуатації і нагляду за використанням та технічним станом плавальних засобів, що є спортивними суднами, спортивних автомобілів, спортивних мотоциклів, спортивних літальних апаратів визначаються Кабінетом Міністрів України.

8. Придбання, зберігання, перевезення і використання спортивної зброї, боєприпасів до неї, утримання стрілецьких тирів, стрільбищ і стендів здійснюються відповідно до законодавства суб'єктами спорту, що розвивають визнані в Україні види спорту, правила змагань яких передбачають використання спортсменами вогнепальної (крім бойової) чи пневматичної, стрілецької, вихолощеної (охолощеної) та холодної зброї. Облік і сертифікація спортивної зброї здійснюються в порядку, встановленому законодавством.

9. Центральні органи державної виконавчої влади, відповідальні за державну політику у сфері спорту і сфері охорони здоров'я, відповідні структурні підрозділи місцевих органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування здійснюють у межах їх повноважень контроль за ефективністю використання спортивних споруд.

10. Суб'єктам підприємницької діяльності, які виробляють фізкультурно-спортивне спорядження та обладнання, може надаватися пільговий режим кредитування і оподаткування відповідно до закону. Місцеві органи державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування можуть відповідно до закону надавати закладам фізичної культури і спорту, які мають у власності або користуванні спортивні споруди, пільги щодо оплати за користування комунальними послугами та спожитої

електроенергії, а також надавати фінансову підтримку з відповідних бюджетів.

11. Організатори фізкультурно-оздоровчих або спортивних заходів, власники спортивних споруд, фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання зобов'язані забезпечувати безпечні умови життя і здоров'я відвідувачів і користувачів спортивних споруд, користувачів фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання, а також не завдавати шкоди довкіллю та здійснювати відповідні заходи з охорони та безпеки згідно з правилами, встановленими відповідно до закону Кабінетом Міністрів України.

12. Існуюча мережа державних і комунальних закладів фізичної культури і спорту не може бути скорочена без відповідної згоди центральних органів державної виконавчої влади, зазначених у частині другій статті 8 цього Закону.

13. Приватизація спортивних споруд здійснюється відповідно до закону. Не допускається зміна цільового призначення приватизованих спортивних споруд.

14. Бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки — заклади фізичної культури і спорту, які мають у власності або користуванні спортивні споруди і призначені забезпечувати умови для проживання, харчування, проведення навчально-тренувальних зборів спортсменів національних збірних команд та обладнанні спортивним спорядженням, інвентарем для підготовки спортсменів до всеукраїнських та міжнародних змагань, Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських ігор, Глобальних ігор спортсменів з порушенням інтелекту, включаються до переліку об'єктів, що не підлягають приватизації, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 53. Кадрове забезпечення сфер фізичної культури і спорту

1. Держава здійснює підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів у сферах фізичної культури і спорту.

2. Право проводити фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність, фізкультурно-спортивну реабілітацію надається фахівцям, які мають спеціальну освіту та відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень. Спортивні тренери та спортивні судді проходять обов'язкову атестацію в порядку, визначеному центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту.

3. Атестація спортивних тренерів і спортивних суддів, фахівців з фізкультурно-спортивної реабілітації, які беруть участь у фізкультурно-

оздоровчих, фізкультурно-реабілітаційних і спортивних заходах для осіб з інвалідністю, проводиться Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, у порядку, визначеному центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту.

4. Спортивним тренерам, іншим фахівцям у сферах фізичної культури і спорту держава забезпечує:

створення належних умов для праці, відпочинку, медичного обслуговування;

підвищення кваліфікації один раз на п'ять років;

правовий та соціальний захист;

компенсації, встановлені законодавством про працю;

призначення і виплату пенсій відповідно до закону;

встановлення надбавок за спортивні звання в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

5. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, бере участь у ліцензуванні освітньої діяльності та акредитації освітніх програм закладів вищої освіти, у яких здійснюється підготовка фахівців сфер фізичної культури і спорту, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

6. Держава сприяє розвитку у сферах фізичної культури і спорту волонтерського руху, метою якого є надання на добровільних засадах допомоги в організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності, пропагування здорового способу життя, консультаційної допомоги. Заклади фізичної культури і спорту та організатори фізкультурно-оздоровчих або спортивних заходів у встановленому порядку можуть забезпечувати волонтерів відповідним спортивним спорядженням і фізкультурно-спортивним обладнанням.

Стаття 54. Медичне забезпечення сфер фізичної культури і спорту (спортивна медицина)

1. Спортивна медицина є складовою системи охорони здоров'я у сферах фізичної культури і спорту та визначає стан здоров'я, фізичний розвиток і функціональний стан організму осіб, які займаються фізичною культурою або спортом, у тому числі шляхом визначення придатності (здійснення допуску) осіб до занять фізичною культурою і спортом, здійснення профілактики, діагностики, лікування захворювань та ушкоджень, пов'язаних із фізкультурно-оздоровчою та спортивною діяльністю.

2. Заняття фізичною культурою і спортом здійснюються з дотриманням медичних норм, встановлених центральним органом державної

виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері охорони здоров'я. Допуск осіб до занять фізичною культурою і спортом здійснює лікар зі спортивної медицини.

3. Особи, які займаються фізичною культурою, спортсмени і ветерани спорту підлягають систематичному диспансерному огляду службою спортивної медицини.

4. Служба спортивної медицини створюється та функціонує у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Фінансування служби спортивної медицини здійснюється відповідно до закону.

5. Відповідно до закону та міжнародних договорів України у сферах фізичної культури і спорту здійснюється антидопінгова діяльність.

Стаття 55. Наукове забезпечення сфер фізичної культури і спорту

1. Наукове забезпечення сфер фізичної культури і спорту призначено для проведення наукових досліджень у цих сферах, впровадження їх результатів у практику роботи закладів фізичної культури і спорту, підготовки наукових кадрів та науково-педагогічних працівників.

2. Наукову і науково-методичну діяльність у сферах фізичної культури і спорту здійснюють наукові установи, заклади вищої освіти у порядку, встановленому законодавством.

3. Центральний орган державної виконавчої влади, відповідальний за державну політику у сфері спорту, затверджує п'ятирічні зведені плани науково-дослідної роботи у сфері спорту, а також щорічні плани науково-методичного супроводу підготовки спортсменів національних збірних команд, здійснює аналіз виконання цих планів. Фінансування заходів, передбачених планами науково-дослідної роботи, здійснюється на конкурсних засадах відповідно до закону.

Глава V

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Стаття 56. Форми міжнародного співробітництва у сферах фізичної культури і спорту

1. Міжнародне співробітництво у сферах фізичної культури і спорту здійснюється у формах:

встановлення зв'язків з міжнародними спортивними організаціями а також суб'єктами вказаних сфер в іноземних державах та відповідними державними органами, укладання з ними угод про співробітництво;

участі в організації та/або проведенні міжнародних фізкультурно-спортивних заходів в Україні або в інших країнах;

здійснення спільних з міжнародними організаціями або зарубіжними державами проєктів, програм, заходів у сферах фізичної культури і спорту;

в інших формах, що не суперечать законодавству України та її міжнародним зобов'язанням.

2. Суб'єкти спорту України мають право брати участь у міжнародних спортивних змаганнях на території України та за її межами з дотриманням вимог організаторів міжнародного спортивного змагання.

Стаття 57. Взаємодія з міжнародними спортивними організаціями

1. Міжнародне співробітництво у сферах фізичної культури і спорту здійснюється на засадах рівності, добросусідства, не повинно містити загрози національній безпеці та інтересам громадян України, суспільства і держави.

2. Формування законодавства України у сферах фізичної культури і спорту, а також укладання договорів про співробітництво у цих сферах та інша діяльність щодо розвитку фізичної культури і спорту в Україні здійснюються з урахуванням рішень міжнародних спортивних організацій, у діяльності яких Україна бере участь.

3. Інтереси України у міжнародних спортивних організаціях, а також у відповідних міжнародних спортивних змаганнях представляють згідно з їх компетенцією центральні органи державної виконавчої влади, вказані у частині другій статті 8, та суб'єкти спорту, зазначені в статті 23 цього Закону, до повноважень яких належить представництво України у міжнародних спортивних організаціях або які уповноважені на таке представництво центральним органом державної виконавчої влади, відповідальним за державну політику у сфері спорту.

Стаття 58. Відповідальність у сферах фізичної культури і спорту

1. Особи, винні у порушенні законодавства України про фізичну культуру і спорт, несуть передбачену законами України юридичну відповідальність у порядку, встановленому законом.

2. Юридична відповідальність за порушення законодавства України про фізичну культуру і спорт настає незалежно від застосування органами спортивної юрисдикції заходів спортивної відповідальності, передбачених нормативними актами відповідних спортивних організацій.

3. Спори суб'єктів спорту з органами державної влади та органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства України вирішуються судами України. Спори, що виникають із спортивних правовідносин, вирішують органи або посадові особи спортивної юрисдикції, визначені нормативними актами міжнародних та/або національних спортивних організацій, в порядку, встановленому вказаними актами, а у випадках порушення Конституції України, законів України, інших актів законодавства України — також суди загальної юрисдикції відповідно до чинного процесуального законодавства України.

Г л а в а VI

ЗАКЛЮЧНІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Д о в і д к о в о: цей проект розроблено на основі дисертаційного дослідження О. О. Ющика на тему: «СПОРТИВНЕ ПРАВО: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ, ПОНЯТТЯ, ФОРМУВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ»,